

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ЦНТУ

28 серпня 2026 р. протокол № 13

Голова Вченої ради

В. Кропівний

ПОЛОЖЕННЯ

**про уповноваженого з прав здобувачів
освіти (студентського омбудсмана)**

**Центральноукраїнського національного
технічного університету**

Кропивницький 2026

1. Загальні положення

1.1. Уповноважений з прав здобувачів освіти Центральноукраїнського національного технічного університету (далі — студентський омбудсман) - здобувач вищої освіти Центральноукраїнського національного технічного університету (далі — Університет), обраний у встановленому цим Положенням порядку та наділений повноваженнями щодо сприяння забезпеченню, представництва і захисту прав, свобод та законних інтересів здобувачів освіти Університету.

1.2. Діяльність студентського омбудсмана спрямована на забезпечення та захист прав, свобод і законних інтересів здобувачів освіти, сприяння реалізації принципів студентоцентрованого навчання, підвищенню відкритості та прозорості освітнього процесу і пов'язаних із ним процедур, підтримку студентських ініціатив, а також формування активної та відповідальної участі здобувачів освіти в освітньому процесі та університетському житті.

1.3. У своїй діяльності студентський омбудсман керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», іншими нормативно-правовими актами України, Статутом Університету, Положенням про студентське самоврядування Університету, цим Положенням та іншими внутрішніми нормативними актами Університету.

1.4. Це Положення визначає правовий статус, основні завдання, принципи та організаційні засади діяльності студентського омбудсмана, порядок його обрання та припинення повноважень, права й обов'язки, гарантії діяльності, а також порядок звернення до студентського омбудсмана та розгляду ним звернень здобувачів освіти.

2. Статус студентського омбудсмана

2.1. Студентський омбудсман – це особа, наділена повноваженнями щодо представництва та захисту прав, академічних свобод і законних інтересів усіх здобувачів освіти, які навчаються в Університеті.

2.2. Кожен здобувач вищої освіти має право висунути свою кандидатуру для обрання студентським омбудсманом. Організацію та проведення виборів студентського омбудсмана забезпечує Виборча комісія студентів Університету, до повноважень якої належать: приймання та опрацювання документів кандидатів, підготовка бюлетенів для голосування, організація і проведення голосування, підрахунок голосів та оголошення результатів виборів.

Вибори студентського омбудсмана проводяться шляхом таємного голосування. До списку виборців включаються всі здобувачі освіти, які навчаються в Університеті та мають право брати участь у виборах відповідно до цього Положення.

2.3. Вибори студентського омбудсмана проводяться у два тури, якщо за результатами першого туру жодного кандидата не було обрано. До другого туру виходять два кандидати, які за результатами першого туру набрали найбільшу кількість голосів.

Обраним студентським омбудсманом вважається кандидат, який набрав просту більшість голосів виборців, які взяли участь у голосуванні.

2.4. Строк повноважень студентського омбудсмана становить один рік. Після обрання студентський омбудсман входить до складу Вченої ради Університету за посадою відповідно до встановленого в Університеті порядку.

2.5. Студентський омбудсман здійснює свою діяльність незалежно від інших посадових осіб, органів та структурних підрозділів Університету в межах повноважень, визначених цим Положенням.

2.6. Студентський омбудсман може мати представників та/або помічників.

Представником студентського омбудсмана є особа з числа здобувачів вищої освіти Університету, призначена студентським омбудсманом, якій можуть бути делеговані окремі повноваження студентського омбудсмана в межах, визначених цим Положенням.

На представників і помічників студентського омбудсмана поширюються гарантії діяльності, передбачені цим Положенням, у частині, що стосується виконання покладених на них повноважень.

2.7. Студентський омбудсман, його представники та/або помічники здійснюють свою діяльність на громадських засадах.

2.8. Повноваження студентського омбудсмана достроково припиняються:

- за його особистою заявою про складення повноважень;
- у разі неможливості виконання повноважень за станом здоров'я;
- за рішенням Конференції студентів Університету про відкликання студентського омбудсмана, прийнятим у порядку, визначеному цим Положенням;
- у разі набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо студентського омбудсмана;
- у разі відрахування з Університету або іншої втрати статусу здобувача освіти Університету.

2.9. Для здійснення своїх повноважень студентський омбудсман має право в установленому Університетом порядку користуватися

матеріально-технічною базою, приміщеннями, засобами зв'язку та іншим обладнанням Університету.

2.10. Під час здійснення своїх повноважень студентський омбудсман не може обіймати виборні або керівні посади в органах студентського самоврядування Університету, якщо таке суміщення може призвести до конфлікту інтересів або поставити під сумнів незалежність студентського омбудсмана.

3. Завдання діяльності студентського омбудсмана

3.1. Основними завданнями діяльності студентського омбудсмана є:

- сприяння реалізації державної політики у сфері забезпечення права здобувачів освіти на якісну та доступну освіту;
- співпраця та взаємодія з Освітнім омбудсманом, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини та його представниками з питань, що належать до компетенції студентського омбудсмана;
- сприяння дотриманню прав, свобод і законних інтересів здобувачів освіти під час організації та здійснення освітнього процесу;
- сприяння забезпеченню рівності прав і свобод здобувачів освіти незалежно від статі, раси, етнічного походження та інших ознак, а також запобіганню будь-яким проявам дискримінації;
- сприяння дотриманню належних умов проживання та захисту прав здобувачів освіти, які проживають у студентських гуртожитках Університету;
- сприяння дотриманню прав, свобод і законних інтересів здобувачів освіти під час їх взаємодії з адміністрацією, структурними підрозділами та посадовими особами Університету;
- розгляд звернень здобувачів освіти з питань дотримання та захисту їхніх прав, свобод і законних інтересів;
- надання здобувачам освіти консультацій з питань, що належать до компетенції студентського омбудсмана;
- проведення превентивних та інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на запобігання порушенням прав, свобод і законних інтересів здобувачів освіти;
- внесення на розгляд органів управління Університету та керівників його структурних підрозділів питань і пропозицій, що належать до компетенції студентського омбудсмана.

3.2. З питань забезпечення та захисту прав, свобод і законних інтересів здобувачів освіти студентський омбудсман взаємодіє з керівництвом Університету, керівниками структурних підрозділів, органами студентського самоврядування, іншими посадовими особами Університету, а також із колегіальними, робочими та дорадчими органами Університету.

4. Права та обов'язки студентського омбудсмана

4.1. Студентський омбудсман зобов'язаний:

- вживати в межах своїх повноважень заходів щодо запобігання порушенням прав, свобод і законних інтересів здобувачів освіти Університету;
- забезпечувати відкритість, доступність і публічність своєї діяльності, крім випадків, коли оприлюднення інформації може порушити вимоги щодо конфіденційності або права та законні інтереси інших осіб;
- забезпечувати незалежний, об'єктивний, неупереджений та конфіденційний розгляд звернень здобувачів освіти;
- дотримуватися вимог щодо захисту персональних даних та не розголошувати інформацію з обмеженим доступом, отриману під час здійснення своїх повноважень;
- своєчасно та в межах компетенції розглядати звернення здобувачів освіти й інформувати заявників про результати їх розгляду;
- щороку звітувати перед Конференцією студентів Університету про результати своєї діяльності за попередній календарний рік.

4.2. Студентський омбудсман має право:

- вживати в межах своїх повноважень заходів, спрямованих на забезпечення реалізації та захисту прав, свобод і законних інтересів здобувачів освіти Університету;
- сприяти реалізації громадських, освітніх, соціальних та інших програм і проєктів, спрямованих на забезпечення та захист прав, свобод і законних інтересів здобувачів освіти;
- представляти та захищати права і законні інтереси здобувачів освіти в органах управління Університету та у взаємовідносинах з іншими учасниками освітнього процесу в межах повноважень, визначених цим Положенням;
- брати участь у засіданнях колегіальних, робочих і дорадчих органів Університету під час розгляду питань, що стосуються прав, свобод і законних інтересів здобувачів освіти, у порядку, визначеному внутрішніми нормативними актами Університету;
- звертатися в установленому порядку до керівництва Університету, керівників структурних підрозділів, органів студентського самоврядування та інших посадових осіб з питань, що належать до його компетенції;
- отримувати в установленому порядку від структурних підрозділів, органів студентського самоврядування та посадових осіб Університету інформацію, документи й матеріали, необхідні для розгляду звернень та виконання покладених на нього завдань, з дотриманням вимог законодавства про захист персональних даних та інформації з обмеженим доступом;

- вносити керівництву Університету, колегіальним, робочим і дорадчим органам, структурним підрозділам Університету та органам студентського самоврядування пропозиції і рекомендації щодо забезпечення та захисту прав, свобод і законних інтересів здобувачів освіти;
- вносити пропозиції щодо розроблення, внесення змін та вдосконалення внутрішніх нормативних актів Університету з питань, що належать до компетенції студентського омбудсмена;
- ініціювати розгляд органами управління Університету питань щодо можливих порушень прав, свобод і законних інтересів здобувачів освіти;
- залучати за згодою представників органів студентського самоврядування, працівників Університету та інших фахівців до опрацювання питань, що належать до його компетенції;
- користуватися іншими правами, передбаченими законодавством України, Статутом Університету, цим Положенням та іншими внутрішніми нормативними актами Університету.

5.Гарантії діяльності студентського омбудсмена

5.1. Не допускаються будь-яке неправомірне втручання в діяльність студентського омбудсмена або перешкоджання здійсненню ним повноважень, визначених цим Положенням, з боку органів управління Університету, структурних підрозділів, їх керівників, посадових осіб, органів студентського самоврядування, громадських організацій, а також інших фізичних та юридичних осіб.

5.2. Органи управління Університету, колегіальні, робочі та дорадчі органи, структурні підрозділи, їх керівники та інші посадові особи Університету в межах своїх повноважень сприяють діяльності студентського омбудсмена та зобов'язані в установленому порядку надавати відповіді на його обґрунтовані запити, а також інформацію і документи, необхідні для розгляду звернень здобувачів освіти та виконання інших повноважень студентського омбудсмена.

Надання інформації та документів здійснюється з дотриманням вимог законодавства України щодо захисту персональних даних та інформації з обмеженим доступом.

5.3. Умисне приховування інформації, надання завідомо недостовірних відомостей, безпідставна відмова в наданні інформації або документів, а також безпідставне ненадання відповіді на належним чином оформлений запит студентського омбудсмена можуть розглядатися як перешкоджання здійсненню ним повноважень, визначених цим Положенням.

5.4. Під час звернення до студентського омбудсмана та розгляду ним звернень не допускаються будь-які привілеї чи обмеження за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками.

5.5. Студентський омбудсман, його представники та/або помічники зобов'язані забезпечувати конфіденційність інформації, отриманої у зв'язку з розглядом звернень та здійсненням своїх повноважень.

Відомості про особу заявника, зміст звернення, обставини справи, персональні дані та інша конфіденційна інформація не підлягають розголошенню без згоди особи, якої така інформація стосується, крім випадків, передбачених законодавством України.

6. Порядок звернення до студентського омбудсмана та розгляду звернень

6.1. Дія цього Положення в частині розгляду звернень не поширюється на звернення, заяви та скарги, порядок розгляду яких визначений кримінальним процесуальним, цивільним процесуальним, адміністративним процесуальним, трудовим законодавством, законодавством про захист економічної конкуренції, а також законами України «Про судоустрій і статус суддів», «Про доступ до судових рішень», «Про запобігання корупції», «Про виконавче провадження» та іншими нормативно-правовими актами, якими встановлено спеціальний порядок розгляду відповідних звернень.

6.2. Кожен здобувач освіти Університету має право безпосередньо та безперешкодно звернутися до студентського омбудсмана особисто або через законного представника з усним, письмовим чи електронним зверненням та отримати обґрунтовану відповідь за результатами його розгляду в порядку і строки, визначені цим Положенням та законодавством України.

6.3. Електронне звернення надсилається на офіційну адресу електронної пошти студентського омбудсмана або подається з використанням інших визначених Університетом засобів електронної комунікації.

Звернення повинно містити відомості, достатні для встановлення особи заявника, опис суті порушеного питання та контактні дані для надання відповіді, якщо інше не передбачено цим Положенням. До звернення можуть додаватися документи, їх копії, пояснення та інші матеріали, що підтверджують обставини, викладені у зверненні.

6.4. Повторне звернення від одного й того самого заявника з одного й того самого питання може не розглядатися, якщо попереднє звернення було розглянуто по суті, заявникові надано обґрунтовану відповідь та у повторному зверненні не наведено нових обставин або фактів, що мають істотне значення для вирішення порушеного питання.

Про припинення розгляду повторного звернення заявнику повідомляється з наведенням відповідного обґрунтування.

6.5. Звернення розглядаються у строк не більше одного місяця з дня їх надходження.

Якщо вирішити питання, порушені у зверненні, у місячний строк неможливо, студентський омбудсман визначає необхідний строк для його подальшого розгляду, про що повідомляє заявника. При цьому загальний строк розгляду звернення не може перевищувати сорока п'яти календарних днів.

Звернення, які не потребують додаткового вивчення або перевірки, розглядаються у найкоротший можливий строк.

6.6. Під час розгляду звернення студентський омбудсман:

- приймає та опрацьовує звернення, подані відповідно до вимог цього Положення;
- об'єктивно, всебічно та неупереджено з'ясовує обставини, викладені у зверненні;
- у разі необхідності запитує у заявника додаткові відомості, пояснення, документи та інші матеріали, необхідні для розгляду звернення;
- у межах своїх повноважень звертається до органів управління, структурних підрозділів, органів студентського самоврядування, посадових осіб та працівників Університету для отримання інформації, пояснень і документів, необхідних для об'єктивного розгляду звернення;
- за необхідності проводить зустрічі із заявником та іншими особами, яких стосуються обставини, викладені у зверненні;
- встановлює причини та умови, що могли призвести до порушення прав, свобод і законних інтересів здобувачів освіти;
- вживає в межах своєї компетенції інших заходів, необхідних для об'єктивного та всебічного розгляду звернення.

Якщо питання, порушені у зверненні, не належать до компетенції студентського омбудсмана, він повідомляє про це заявника та, за можливості, роз'яснює, до якого органу, структурного підрозділу або посадової особи доцільно звернутися для вирішення відповідного питання.

6.7. За результатами розгляду звернення студентський омбудсман робить висновок щодо обґрунтованості або необґрунтованості

викладених у ньому вимог чи обставин та надає заявнику відповідь про результати розгляду.

Відповідь має містити інформацію про результати розгляду звернення, встановлені обставини, вжиті студентським омбудсманом заходи та, за необхідності, рекомендації щодо подальшого захисту прав, свобод і законних інтересів заявника.

У разі визнання звернення необґрунтованим заявникові надається вмотивована відповідь із зазначенням підстав для такого висновку та, за необхідності, посиланням на відповідні положення законодавства України і внутрішніх нормативних актів Університету.

6.8. У разі встановлення за результатами розгляду звернення факту порушення прав, свобод або законних інтересів здобувача освіти студентський омбудсман у межах своїх повноважень вживає заходів, спрямованих на сприяння поновленню та захисту порушених прав.

Студентський омбудсман має право звертатися до керівництва Університету, керівників структурних підрозділів, органів студентського самоврядування та інших уповноважених осіб із рекомендаціями та пропозиціями щодо усунення виявлених порушень, їх наслідків, а також причин і умов, що сприяли виникненню таких порушень.

Інформація про результати розгляду рекомендацій та вжиті заходи надається студентському омбудсману в порядку, визначеному цим Положенням та іншими внутрішніми нормативними актами Університету.

7. Прикінцеві положення

7.1. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради Університету та набирає чинності в порядку, встановленому внутрішніми нормативними актами Університету.

7.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться та затверджуються рішенням Вченої ради Університету і набирають чинності в порядку, встановленому для цього Положення.

7.3. Питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до законодавства України, Статуту Університету та інших внутрішніх нормативних актів Університету.

7.4. У разі невідповідності окремих положень цього Положення законодавству України застосовуються норми чинного законодавства України.